

FORSTÅ MYELOMATOSE (KNOGLEMARVSKRÆFT)

Myelomatose er en kræftsygdom, der opstår i knoglemarven¹. Derfor kaldes sygdommen også for knoglemarvskræft. Myelomatose er en uhelbredelig, men behandlingsfølsom sygdom. Behandlingen gør det muligt at leve godt med sygdommen i mange år.

KNOGLEMARVEN

Hvide blodlegemer: Forsvarer kroppen mod infektioner med virus og bakterier. Plasmaceller, der er en slags hvide blodlegemer, producerer antistoffer mod virus og bakterier.

Røde blodlegemer: Transporterer ilt rundt i kroppen fra lungerne. Mængden af de røde blodlegemer i dit blod afgør din blodprocent.²

Blodplader: Får blodet til at størkne, så blødninger standses, og sår heles.

HVORDAN OPSTÅR MYELOMATOSE?

Myelomatose opstår i den type hvide blodlegemer, som kaldes for plasmaceller. På grund af en defekt stamcelle i knoglemarven vil knoglemarven i et eller flere områder danne ondartede plasmaceller – myelomatoseceller – i stedet for almindelige plasmaceller. De ondartede celler, myelomcellerne, hober sig op i knoglemarven og optager plads fra de raske celler.³

M-komponent og lette kæder

Myelomatosecellerne producerer ikke, som normale plasmaceller, antistoffer mod virus og bakterier. I stedet producerer de et unormalt antistof, der kaldes M-komponent eller dele af dette, der kaldes de frie, lette kæder. Hos en person med myelomatose vil mængden af M-komponent og de frie, lette kæder i blodet derfor ofte være øget, mens mængden af normale antistoffer vil være nedsat. Man kan måle mængden af M-komponent og de frie, lette kæder i blodet ved en blodprøve. Ved hjælp af denne måling har din læge mulighed for at vurdere, hvor aktiv sygdommen er, og hvilken effekt behandlingen har.

1 <https://www.cancer.dk/myelomatose-knoglemarvskræft/hvad-er-myelomatose-knoglemarvskræft/>
2 <https://www.cancer.dk/myelomatose-knoglemarvskræft/biologi-knoglemarven/>
3 <https://www.myelomatose.dk/hvad-er-myelomatose/>
4 <https://www.myelomatose.dk/artikler/m-komponenten-ved-myelomatose/>

HVORDAN PÅVIRKER MYELOMATOSE KROPPEN?

Når myelomatosecellerne fylder op i knoglemarven, vil mængden af de raske celler mindskes. Manglen på de normale celler i blodet kan påvirke kroppen på følgende måder:

Svækket immunforsvar: Når der bliver produceret færre normale antistoffer i blodet, øges risikoen for infektioner – særligt i lungerne i form af lungebetændelse.⁵

Blodmangel: Der kan opstå blodmangel, fordi myelomatosecellerne fortrænger de røde blodlegemer. Symptomerne er træthed, bleghed og åndenød.⁶

Svækkede knogler: Myelomatosecellerne udskiller signalstoffer til blod og knoglemarv, der aktiverer knoglenedbrydningen og hæmmer knogleopbygningen. Derfor svækkes knoglerne, og risikoen for knoglesmerter og brud øges.⁷

Forhøjet kalk i blodet: Kalk bundet i knoglevæv frigives ved nedbrydningen af knoglerne. Symptomerne på forhøjet kalk i blodet er typisk kvalme, opkast, forstoppelse, træthed og forvirring.

Nedsat nyrefunktion: En høj mængde af frie lette kæder, kan belaste nyrerne, så de ikke fungerer normalt.⁸

BEHANDLING AF MYELOMATOSE

Myelomatose er en kronisk sygdom, der ikke kan helbredes, men sygdommen kan behandles og bringes i ro. Din læge vurderer, hvilken behandling du skal have på baggrund af din alder, sygdommens udvikling og om du har andre sygdomme.

Der er to typer behandling: Behandling, der påvirker selve myelomatosecellerne og behandling, der blot er symptomlindrende.

Behandling rettet mod myelomatosecellerne kan bestå af:

- Kemoterapi
- Højdosis kemoterapi med stamcellestøtte (stamcelletransplantation)
- Immunmodulerende behandling
- Proteasomhæmmere
- Antistoffer
- Strålebehandling

Understøttende behandling kan bestå af:

- Strålebehandling
- Bisfosfonater
- EPO (mod blodmangel)
- Immunglobuliner eller vaccination (for at undgå infektioner)
- Smertestillende behandling⁹

TAL MED DIN LÆGE, HVIS DU OPLEVER FORANDRINGER I DIN SYGDOM.

Det kan for eksempel være symptomer som træthed, knoglesmerter og nedsat kondition.

⁵ <https://www.cancer.dk/myelomatose-knoglemarvskraeft/aarsager-myelomatose/>

⁶ https://www.cancer.dk/myelomatose-knoglemarvskraeft/behandling-myelomatose/supplerende_behandlinger/epo_supp_myelomatose/

⁷ <https://www.myelomatose.dk/artikler/knoglesygdommen-ved-myelomatose/>

⁸ <https://www.cancer.dk/myelomatose-knoglemarvskraeft/undersogelser-myelomatose/>

⁹ <https://www.cancer.dk/myelomatose-knoglemarvskraeft/behandling-myelomatose/>